

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

W GABINETACH TERAPEUTYCZNYCH DRABINKA

§1.

Preambula

1. Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez terapeutów, specjalistów oraz osoby współpracujące z Gabinetami Terapeutycznymi Drabinka tj.: wolontariuszy, praktykantów, przedstawicieli instytucji i firm, jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie.
3. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkie osoby pracujące w GT „DRABINKA” oraz osoby współpracujące i zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

§ 2.

Standardy ochrony małoletnich obejmują:

1. procedury kontroli pracowników i współpracowników GT „DRABINKA” przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości;
2. zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a terapeutą; oraz osobami współpracującymi wymienionymi w 1.
3. zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego pacjenta;
4. procedurę składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadomienia sądu opiekuńczego;
5. zasady udostępniania osobom pracującym lub współpracującym z GT „DRABINKA”, małoletnim i ich opiekunom niniejszych standardów;
6. zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§3.

Wyjaśnienie pojęć

Przez użyte w niniejszych Standardach pojęcia, rozumie się:

1. **Małoletni** – to każda osoba, która nie ukończyła 18 lat;
2. **Dane osobowe dziecka** – to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka

3. **Opiekunem dziecka** - jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. **Zgoda rodzica dziecka** - oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. **Koordynator** – osoba odpowiedzialna za wdrażanie, aktualizowanie i nadzorowanie stosowania Standardów, a także za przyjmowanie zgłoszeń i wszczynanie procedury na wypadek zdarzeń
6. **Krzywdzenie małoletniego** – popełnienie czynu zabronionego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra małoletniego. Obejmuje przemoc fizyczną, przemoc emocjonalną, wykorzystywanie seksualne, zaniedbywanie dziecka;
7. **Przemoc fizyczna** – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
8. **Przemoc emocjonalna** –powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej;
9. **Wykorzystywanie seksualne** – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym oraz zachowania bez kontaktu fizycznego. Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas;
10. **Zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego
11. **GT „Drabinka”** – Gabinety Terapeutyczne Drabinka Agnieszka Batory.

§4.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Osoby pracujące lub współpracujące z GT „DRABINKA” w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich.
2. Każdy terapeuta, który zauważy lub podejrzewa, że małoletni pacjent jest krzywdzony, zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. Wszystkie osoby pracujące lub współpracujące z GT „DRABINKA”, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego pacjenta lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§5.

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

1. Rekrutacja pracowników odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. GT „Drabinka” weryfikuje każdorazowo, czy osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariusze/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
3. GT „Drabinka” weryfikuje w Rejestrze sprawców przestępstw seksualnych każdą osobę przed dopuszczeniem jej do pracy z małoletnimi pacjentami.
4. Wszyscy pracownicy, praktykanci, wolontariusze GT „Drabinka” mają obowiązek stosować niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich.

§6.

Zasady bezpiecznych relacji z małoletnim:

1. Bezpośredni kontakt z małoletnim oparty jest na poszanowaniu jego intymności i godności. Małoletniego należy zawsze słuchać z uwagą i udzielać mu odpowiedzi adekwatnej do wieku i potrzeb.
2. Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona przemocy fizycznej.
3. Komunikacja werbalna i niewerbalna z małoletnim powinna być oparta na szacunku, empatii, powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych.
4. Podczas komunikacji z dzieckiem terapeuta oraz osoby współpracujące zachowują uczciwość, tzn. mówią prawdę, uwzględniając wiek, sytuację i poziom rozwoju dziecka.
5. Terapeuta oraz osoby współpracujące korzystają z alternatywnych form komunikacji z dzieckiem, jeśli istnieje ku temu wskazanie.
6. Terapeuta powinien zapewnić Małoletnich, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami mogą mu o tym powiedzieć i mogą oczekiwać reakcji lub pomocy.
7. Terapeuta szanuje prawo Małoletniego do prywatności, a jeżeli istnieje konieczność odstępstwa od tej zasady należy to wyjaśnić.
8. Należy unikać zbędnego ryzyka w pracy z Małoletnim – sprawdzać czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne.
9. Terapeuta i osoby współpracujące powinny zachować szczególną ostrożność wobec małoletnich którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania nieostrożnych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
10. Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie Małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być zgłaszane właścicieli placówki. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj, ale z zachowaniem godności osób zainteresowanych.
11. Nie wolno utrzymywać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie.) Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli osoby zarządzające GT „Drabinka” nie zostały o tym poinformowane, nie wyraziły na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie
12. Nie wolno Terapeutom ani innym osobom współpracującym zapraszać małoletnich do swojego prywatnego domu / mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi

konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, konieczne jest poinformowanie o tym osoby zarządzające, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

13. Terapeutom, ani osobom współpracującym, nie wolno kontaktować się z Małoletnimi przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe.
14. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności.
15. Jeżeli ktokolwiek z pracowników, bądź współpracowników GT „Drabinka” będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze informuje o tym osoby zarządzające lub postępuje zgodnie z procedurą interwencji opisaną w niniejszym dokumencie.

§7.

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

1. GT „Drabinka” zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. GT „Drabinka”, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Personelowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, członek personelu może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
5. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 8.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka – zasady ogólne

1. W przypadku zauważenia ryzyka, że małoletni pacjent jest ofiarą krzywdzenia terapeuta może w pierwszej kolejności porozmawiać z Opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania pomocy.
2. W przypadku podejrzenia, że małoletni pacjent jest ofiarą przemocy domowej:
 - 1) terapeuta GT „DRABINKA” sporządza notatkę służbową opisującą jak najbardziej dokładnie zdarzenie ze wskazaniem danych pokrzywdzonego i potencjalnego sprawcy i informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach Koordynatora wyznaczonego przez GT

„DRABINKA”. Koordynator zapoznaje się ze sprawą i wspólnie z Terapeutą podejmuje decyzję co do dalszych działań.

Przed skierowaniem sprawy do odpowiedniej instytucji Koordynator przeprowadza rozmowę z Małoletnim, Opiekunami, ewentualnie także z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) Małoletniego. Koordynator może za zgodą Opiekuna skontaktować się z placówką oświatową Małoletniego (np. przedszkole, szkoła, poradnia psychologiczno-pedagogiczna).

- 2) Jeżeli stan pacjenta wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia Koordynator wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
3. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa Koordynator powiadamia policję lub prokuraturę.
4. W przypadku gdy z rozmowy z Opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą Małoletniemu, ignorują zdarzenie Koordynator GT „DRABINKA” powiadamia sąd rodzinny właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o konieczności dokonania wglądu w sytuację rodziny.
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że Opiekun zaniedbuje potrzeby psychofizyczne Małoletniego lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, rodzina stosuje przemoc wobec dziecka, Koordynator GT informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie lub o konieczności wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.
6. W przypadku podejrzenia, że pacjent jest ofiarą przemocy ze strony terapeuty lub osoby współpracującej wymienionej w § 1 Koordynator GT „DRABINKA”:
 - 1) podejmuje działania w celu zbadania sprawy
 - 2) monitoruje pracę terapeuty/osoby współpracującej,
 - 3) odsuwa osobę podejrzaną o krzywdzenie dziecka od wszelkich form kontaktu z dziećmi, do czasu wyjaśnienia sprawy;
 - 4) powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów pacjenta;
 - 5) po potwierdzeniu informacji podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego i prawa pracy, stosuje karę porządkową lub powiadamia prokuraturę.
5. W przypadku podejrzenia, że dziecko doznaje krzywdzenia ze strony innego dziecka, Koordynator GT „DRABINKA”
 - 1) informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego pacjenta;
 - 2) powiadamia sąd rodzinny właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o konieczności dokonania wglądu w sytuację rodziny.

§9.

Dalszy tok postępowania, po ujawnieniu krzywdzenia dziecka i zgłoszenia tego faktu Policji, Prokuraturze lub Sądowi, leży w gestii uprawnionych instytucji.

§10.

1. Standardy Ochrony Małoletnich są udostępniane pracownikom i współpracownikom GT „DRABINKA”, małoletnim i ich opiekunom, na żądanie.

2. Standardy są zamieszczone na stronie internetowej GT „DRABINKA”
3. Każdy pracownik i współpracownik GT „DRABINKA” ma obowiązek zapoznać się z standardami po zawarciu umowy o pracę/współpracę/praktyki.

§11.

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich jest Koordynator GT „DRABINKA”
2. Koordynator GT „DRABINKA” raz na dwa lata dokonuje przeglądu i aktualizacji niniejszych standardów, wprowadza niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich.
3. Osoby wyznaczone do monitorowania poszczególnych wytycznych niniejszych standardów wymienione są w załączniku nr 1.

§12.

W GT „DRABINKA” pacjenci mają dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet tylko i wyłącznie ze wskazań diagnostycznych oraz pod kontrolą i w obecności terapeuty lub osoby współpracującej wymienionej w § 1.

§13.

Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem 15 lutego 2024r.

podstawa prawna: USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw¹⁾ Dz. U. 2023 poz. 1606

Pracownicy wyznaczeni do działań na rzecz ochrony dziecka:

L. poj.	Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko	Dane kontaktowe
1	Nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów i ich aktualnością - osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci wdrażającą standardy ochrony dzieci	Jadwiga Ignar Agnieszka Batory	572 145 579
2	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu - Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie	Jadwiga Ignar Agnieszka Batory	572 145 579
3	Przyjmowanie zgłoszeń i uruchamianie interwencji - osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka	Jadwiga Ignar Agnieszka Batory Barbara Dziuban	572 145 579
4	Opracowanie planu wsparcia i jego monitorowanie - osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia	Jadwiga Ignar Agnieszka Batory Anna Koziel	572 145 579

Załącznik nr 2 Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis podjętych działań, innych niż interwencja	Data	Działanie
5. Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach działania własnego/działania rodziców/opiekunów prawnych	Data	Działanie

Załącznik nr 3 Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Miejsce, dnia r.

Prokuratura Rejonowa w.....¹

Zawiadamiający:

Imię i nazwisko lub nazwa instytucji

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
..... wobec małoletniego
..... (imię i nazwisko, data urodzenia) przez
..... (imię i nazwisko
domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez (imię i
nazwisko pracownika) czynności służbowych (informacja o charakterze czynności, np. podczas
treningu) (imię i nazwisko
dziecka), dziecko ujawniło
.....².

Dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa

.....
.....
.....
.....

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

podpis osoby odpowiedzialnej za
podejmowanie interwencji

²Opis sytuacji, która miała miejsce. Należy uzupełnić zgodnie z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np.: kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo).

Załącznik nr 4 Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Miejsce, dnia

Sąd Rejonowy w

Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawca:

Imię i nazwisko lub nazwa instytucji

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców/opiekunów małoletniego)

ul

(adres zamieszkania)

dane małoletniego:

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego

.....

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis	sytuacji	zagrożenia	dobra	dziecka
------	----------	------------	-------	---------

.....

.....

.....

Mając powyższe fakty na uwadze, można przypuszczać, że dobro małoletniej/małoletniego

..... jest zagrożone, a rodzice nie wykonują właściwie

władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....

podpis pracownika

.....

podpis osoby odpowiedzialnej za
podejmowanie interwencji

Załączniki:

1. Dokument potwierdzający uprawnienie do reprezentacji zgłaszającego.
2. Ew. inne dokumenty
3. Odpis pisma

Uwaga:

Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, niezameldowania.

Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

Załącznik nr 5 Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony dzieci i zobowiązaniu do ich przestrzegania

Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony dzieci i zobowiązaniu do ich przestrzegania

.....
miejsce i data

Ja, nr PESEL
oświadczam, że zapoznałam/-em się ze standardami ochrony dzieci (w tym zasadami
bezpiecznych relacji personel - dziecko) obowiązującą w
..... i zobowiązuje się jej ich przestrzegania.

.....
podpis

**ZGODA RODZICA/ OPIEKUNA NA UZYSKANIE INFORMACJI
NA TEMAT DZIECKA Z PLACÓWKI**

.....

miejsce i data

Ja, nr PESEL wyrażam

imię i nazwisko Rodzica/ Opiekuna

zgode na rozmowę terapeuty Gabinetów Terapeutycznych Drabinka w Gorlicach

..... z przedstawicielem placówki

imię i nazwisko Terapeuty

.....

nazwa placówki

w celu uzyskania informacji na temat mojego dziecka

imię i nazwisko dziecka

.....

Czytelny podpis Rodzica/ Opiekuna

Niniejszy dokument został opracowany przez Kancelarię Radcy Prawnego Radca Prawny Ewa Janik – Dybaś w Gorlicach. Treści dostępne w niniejszym dokumencie objęte są prawami autorskimi, co oznacza, że zabrania się ich kopiowania, zmieniania lub prezentowania jako swoich.

